Guldgåsen nr. 3, 20. årg.
september 2008

Lokalhistorisk Forening for Vordingborg

Nyråd

- købstad med bøller

Engang var Nyråd stationsby. Engang havde Nyråd købstadsrettigheder, det vil sige delvist. Engang var der mølleindustri ved Hulemosen, og børn med tuberkulose kunne komme på sanatorium i Vintersbølle. Engang. Livet i Nyråd, Vintersbølle og Bakkebølle har forandret sig. Lokalarkivet har lavet en ny udstilling, *Nyråd - købstad med bøller*, som kan ses i KulturArkadens foyer i oktober måned.

På bloggen (www.lokalarkivet.blogspot.com) kan man få en lille forsmag. Her er nemlig diasshow med udvalgte billeder fra udstillingen.

Dette nummer af Guldgåsen følger det anslåede tema op med en artikel om J. C. H. Ellehammers meriter samt flere artikler om købstadslivet i Vordingborg - Nyråd i 1763, 1778 og 1839.

- og så holder historikeren Hans Bjørn foredrag om Roskildefreden i 1658, se side 13

Vordingborg og Nyråds økonomiske situation i 1839

Bidrag til Kundskab om de danske Provindsers nærværende Tilstand i oekonomisk Henseende.Trettende Stykke, Præstøe Amt. Ved O.D. Lütken. Side 229-232 gengivet med mindre sproglige rettelser:

"Vordingborg Købstad er for nærværende tid ikke af så stor betydning for afsætningen af omegnens produkter, som man efter dens beliggenhed kunde formode. Da Præstø og Næstved ligger den så nær, har den kun et lille opland; hvilket i forening med adskillige tilfældige omstændigheder i den senere tid har sat dens handel tilbage. Også Nyråd, som ligger 1½ fjerdingvej fra Vordingborg, tager næringen fra den. Intet under derfor, at dens velstand er aftaget. Folkemængden i Vordingborg Købstad og dens appendiks eller forstad Nyråd var 931 i året 1801, men i 1476 i året 1834.
Vordingborg har 48 gårde og 111 huse. Ved byen er en havn, der kunde blive god; men nu er tilmudret; hvorfor de større skibe lade og losse ved Vordingborg Færgegaard 1/8 miil fra byen. Byens jorder er vurderet til hartkorn 39 Tdr. 5 Skpr.; de består af:
1) Oret med et areal af 300 tdr. land,
2) Maderne med et areal af 100 tdr. land, som er af mådelig bonitet, og blev udskiftet i årene 1817 til 1819, og
3) et overdrev på Knudskov af omtrent 200 tdr. land. Dette sidste har tidligere været bevokset med skov; men er tid efter anden bortsolgt til indtægt for købstaden, indtil den endelige rest af samme blev solgt i året 1835. Græsningen på Knudskov har forhen været bortlejet for 155 rbdlr. sedler årlig, men fra 1ste januar 1839 er Knudskov Overdrev bortarvefæstet mod en årlig afgift af 190 tdr. byg, at betale efter kapitelstaksten, og desuden ved hver forandring af arvefæster en afgift på 100 tdr. byg, ligeledes efter kapitelstaksten.

Vordingborg og Nyråd have tilsammen 16 købmænd. Af de samme-steds værende 5 brændevinsbrænderier drives kun 3 til stadighed Som et heldigt eksempel på, at danske industrifrembringelser dog stundom finde fortjent anerkendelse, bør her nævnes det fra apote-ket i Vordingborg udgående **esprit de Waldemar,** som synes at ville gøre det forhen eneherskende **eau de Cologne** rangen stridig i den fine verden. Som bekendt har destillationen af det ægte **eau de Cologne** holdt sig i Köln siden året 1709. Om Aarsleffs **esprit de Waldemar** siges i Kommissionens oversigt over Industri-Udstillin-gen i året 1837: "at de af samme indsendte prøver var et bedre pro-dukt, end det indenlandske **eau de Cologne,** der i almindelighed kommer i handelen. Det skal desuden oftere være anvendt med held i flere sygdomstilfælde." Ligeledes har apoteker Aarsleff tilbe-redt betydelige partier af kirsebærbrændevin (**Cherry Brandy**), der for en stor del går til udlandet.

Kobbersmed Hochland i Vordingborg har af Kommissionen for In-dustriudstillingen erholdt bronzemedaljen for forfærdigelsen af for-tinnet køkkentøj af jernplader, der kunde træde i stedet for de be-rømte Neuwieder Sundhedskar. Kommissionen fandt nemlig, at de indsendte arbejder viste en sjælden duelighed; og da erfaringen vi-ser, at det hos os går langsomt med at indføre forandringer og for-bedringer i husholdningsfaget, bør heller ikke denne lejlighed til at henlede fleres opmærksomhed på dette slags fortinnede køkkentøj af jern, hvis bestemmelse er at bruges i stedet for kobbertøj, lades ubenyttet.

I Nyråd drives en papirmølle af papirmager Venneche, som forfær-diger kardus og pakpapir, og afsætter det til de handlende i Vor-dingborg, Præstø og Næstved.

Straks øst for Nyråd ligger Hulemose Mølle, som ejes af Hr. Obel, og som har 3 mølleværker, som drives ved vand fra Kulsøen.

1) Den øverste mølle ved landevejen imellem Vordingborg og Kal-vehave, indrettet til papir- og olie-mølle, har 2 etager. I den øverste af disse gøres det forarbejdede papir færdigt. Den drives ved et

overfalds-vandhjul, der er 8 alen i diameter.
2) Den mellemste mølle er indrettet til papirmølle, og til den ved papirværket fornødne slibe-indretning, der går ved vand. Den har ligeledes 2 etager, og drives ved et overfalds-vandhjul af 7 alens diameter.
3) Den nederste mølle, hvori er et grubbeværk og tillige en hollænder til kludemaling, drives ved et overfalds-vandhjul af 5 ¼ alens diameter.
Papirfabrikationen sker ved 2 bøtter, hvortil der haves de fornødne presser, og 3 tørrehuse, foruden lofter. [...] I Vordingborg er en kongelig amtstue og en vel frekventeret latinskole. 2den eskadron af de sjællandske landsenerer ligger her i garnison, og dens heste have plads i en stor stald, som tilhører byen.
Vordingborg har i den seneste tid fået et asyl for små børn, for hvilket hendes kongelige Prinsesse Wilhelmine Maria er protektrice.
Imellem Vordingborg og Kiel er 2 gange ugentlig dampskibsfart ved dampskibet Løven. De rejsende, som ankommer med dette, befordres fra Vordingborg til København i diligencer og på fjervogne, og til deres bekvemmelighed er indrettet et smukt gæstgiversted i Vordingborg og et i Færgegården.
Desuden anløber dampskibet Unionen på dets fart imellem København og Flensborg 2 gange ugentlig Vordingborg Færgegård."

Når Lütken taler om, at Vordingborgs handel i den senere tid er sat tilbage, er der formodentlig tale om en sammenligning med 15-1600-tallet, i hvert fald giver Hans Holk i **Pronvincial-Lexicon over Dannemark** fra 1778 følgende beskrivelse af byen, hvor handelen fylder endnu mindre i forhold til landbruget:

"Ved kirken er en sognepræst og en kapellan, en klokker og organist. Til den latinske skole en rektor og to hørere.[...] I byen er en dansk skole og et hospital til 12 fattige. Rådhuset er en grundmuret

bygning. Her er byfogeden, som tillige er tolder, og en byskriver, som er kontrollør, af dem holdes bytinget hver mandag. I byen er 9 købmænd, 52 håndværkere, 5 skippere, 87 borgere og i alt 600 personer. En fjerdingvej fra byen i Nyråd er 18 gårde og huse, hører til byen og nyde købstadsret, og nære sig af avling. Handelen ved byen er ringe. Havnen er tilstoppet, så alene små både kan gå til skibsbroen, dog kan fartøjer der meget sikkert ankre, da grunden er god, og de på landbredden liggende skove beskærme for kastevinde. Til byen er 3 jagter og nogle både. Til byen er fri købstadsjord 39 tdr. 5 skp. Hartkorn i Kullekær og Nyråd Mark, desuden 400 høveders græsning i Knudskov og Ore, og 82 tdr. land på Stensved Overdrev. [...] Hver 23. juli og 3. okt. holdes marked.[...] Til Vordingborg sogn hører Knudsby, 6 hele gårde, 6 halve ditto, 6 huse. Kidhave, 1 gård. Færgegården, 1 halv gård. Vintersbølle, 1 hel, 3 halve gårde, 4 huse. Nyråd 2 halve gårde, 11 huse. Hulemose mølle, 1 gård. Bakkebølle, 7 hele gårde, 9 halve gårde, 19 huse. Rosgårdshuset. Græsbjerg, 5 halve gårde, 2 huse."

Erik Pontoppidans beskrivelse i **Danske Atlas** (1763) er noget kortere, men har alligevel et par supplerende oplysninger:

"Borgernes tal var i året 1753 kun 110. Byens frie jord er lille og matrikuleret for 39 tønder. Der er nogen kornhandel og skibsfart igennem Grønsund, som byen ligger ved, men ligesom dens opkomst og velmagt i ældre tider beroede på kongernes residents og den krigsmagt som blev holdt på fæstningen, så måtte den sidstes undergang drage byens efter sig. [...]
Imidlertid er det, ligesom i Næstved, også nogen hjælp til borgernes næring, at en del kongeligt kavaleri er indkvarteret i fredelige tider. Da egnen omkring er frugtbar og god, samt bønderne med de bedste i deres Stand, så kunde byens velstand formodentlig have været langt større end den er, hvis ikke i de senere tider den ene ulyk-

kelige ildsvåde efter den anden havde ødelagt bygningerne og svækket borgernes formue, således at de knap have begyndt at sanke nogle kræfter, førend en ny ildebrand overgik dem igen, hvilket er sket Anno 1718 den 31. august, Anno 1729 den 20. og 21. september, og straks derpå den 17. og 18. oktober i samme år, så at hvad ilden engang levnede, blev den næste gang fortæret. Vordingborg har en latinsk skole, som er i god stand, og er forbedret ved nogle mindre skolers nedlæggelse. 12 disciple nyder fri kost."

Vordingborgs ringe handel

Den "ringe handel", som Lütken og Holk taler om, har formodentlig varet i et par hundrede år, fra svenskekrigene og til første halvdel af 1800-tallet. Hvor stor handelen har været i middelalderen eller frem til 1600-tallet er det svært at gætte på, men den har næppe været stor. Byens beliggenhed er jo bestemt af borgen, og den ligger i modsætning til de fleste byer ikke i bunden af en fjord, hvilket gør oplandet mindre end for de andre byer. Yderligere vanskeliggør Ørslev mose og Barmosen adgangen til oplandet. Der er heller ingen å, som kunne bruges til transport af varer ind i landet.
Fra 1780'erne har vi indirekte et billede af byen i Peter Schiønnings dagbog. Han var i unåde ved hoffet fra 1781 til 1790 og købte sin fætters, prokurator Schiønnings gård i Vordingborg i 1782. I hans dagbog får man tydeligt indtryk af, at han følte sig hævet over langt de fleste af byens borgere. Han omgås mest bekendte fra København samt kammerherre Calmette på Rosenfelt og grev Rantzau på Iselingen. Peter Schiønning afslår mange invitationer og f.eks. at følge de prominente borgere, rektor Holst og byskriver Hammer til graven.
Man kan ikke gå ud fra, at al Peter Schiønnings selskabelighed er indført i dagbogen, men selv om man tager udeladelser og hans ar-

rogance i betragtning, er det ikke noget imponerende billede, man får af Vordingborg.
I dagene efter, at Peter Schiønning er flyttet til byen, modtager han visitter af de fornemste i byen, byfogeden (Bech), amtsforvalteren (Reiersen), tolderen (Jæger), regimentsfeltskæreren (Petersen), siden sognepræsten (Grubbe), købmand og borgerkaptajn Stephensen og hans kone. Af disse er det kun amtsforvalter Reiersen og tolder Jæger, der senere omtales i forbindelse med visitter.
Blandt de invitationer, som Peter Schiønning afslår, er f.eks. ritmester Bagge, der på alle officerernes vegne indbyder til en koncert i en klub hos købmand Hoff, der også driver et gæstgiveri, Vinhuset, for de rejsende til færgen. Peter Schiønning afslår også invitationerne til de årlige baller, der afholdes hos Hoff i anledning af kongens fødselsdag, men her deltager hans kone og børn dog.
Den ringe aktivitet i byen på Schiønnings tid fremgår også af, at da Vordingborg fik et postkontor i 1779, blev postmesterembedet tillagt byfoged Bech som bijob, og da byskriver Hammer døde i 1787, overtog byfogeden også det job, indtil han i 1798 blev forfremmet til byfoged i Nyborg.

I Traps beskrivelse af Danmark fra 1858 hedder det om byen, som i 1855 havde 1763 indbyggere, at handel, brændevinsbrænderi, håndværksbrug og jordbrug er de vigtigste erhvervsgrene, og det uddybes blot ved at nævne, at der er tre brænderier, et apotek og en nyoprettet sparekasse.
Apoteker Aarsleffs "Esprit de Valdemar" og kirsebærbrændevin, kobbersmed Hochlands fortinnede køkkentøj, Venneches papirproduktion på Nyråd mølle og Obels produktion af papir og olie på Hulemose mølle, som Lütken omtaler, er en del af begyndelsen på Vordingborgs vækst efter lang tids "ringe handel", men industriel produktion med større arbejdspladser bliver det ikke til før i slutningen af 1800-tallet.

Ellehammers eg og Ellehammerhus

Den 22. september 2006 blev der afsløret en mindesten på øen Lindholm mellem Askø og Lolland i anledning af, at det var 100 år siden at J.C.H. Ellehammer fik sin flyvemaskine en halv meter i luften i et hop på ca. 42 meter.
Jacob Christian Hansen Ellehammer var født 1871 i Bakkebølle. Hans farfar, Hans Jacobsen, der kom fra Møn, havde i 1846 købt en strandparcel i Bakkebølle ved den nuværende Ørnehøjgårdsvej. Parcellen strakte sig fra Fredskovvej til stranden. Ellehammers far, Mads Jacob Hansen, overtog ejendommen i 1868. Mads Hansen var uddannet skibstømrer, men lavede også smedearbejde og endte som entreprenør. Hans første store opgave var afvandingen af Vålse Vig, der havde været inddæmmet siden 1848, men hvor der stadig stod meget vand. Mads Hansen havde til formålet taget patent på en vandløfter i form af et skovlhjul, der skulle drives af en hollandsk vindmølle. Familien flyttede til Vålse i 1874, og da først vandløfterne og møllen var bygget, blev afvandingen gennemført på 28 dage. Mads Hansen og hans to brødre, Christian og Henrik, der havde deltaget i afvandingen, fik kontakt på afvandingen frem til 1890, og med den som udgangspunkt opbyggede de en entreprenørvirksomhed i Kragenæs.

J.C.H. Ellehammer blev uddannet som urmager i Nykøbing Falster og flyttede derefter til København, hvor han blev ansat i forskellige elektro-mekaniske virksomheder, inden han i 1896 etablerede sit eget værksted i Istedgade som en af datidens "opfindere". Noget af det første, firmaet konstruerede, var musikautomater og andre automater til cafeer og forlystelser, f.eks. en automat, hvor man ved hjælp af røntgenstråler kunne se mønterne i sin pengepung. Før han begyndte at arbejde på sin flyvemaskine, havde han i 1904 bygget en motorcykel "Elleham", som han selv kørte til motorløb i Jylland i 1904 og 1905. I 1912 konstruerede Ellehammer en helikopter, som det lykke-

des at få til at løfte sig et par gange, men den kom aldrig i produktion. Ellehammers firma eksisterer endnu i dag med speciale i brandslukningsmateriel.

Ellehammers mor, Maren Katrine Larsdatter, var født 1839 i Petersværft som datter af Lars Hansen Ellehammer (1810-69), der i 1844 købte en strandparcel i Bakkebølle, der lå lige, hvor dæmningen til Farøbroen nu ligger, og hvor Ellehammerhuset stadig ligger (altså lidt øst for den parcel, som Hans Jacobsen købte i 1846). Det var i Ellehammer-familiens eje indtil 1944. Christen Berg, den førende venstre-politiker i provisorietiden, var lærer på Bogø, og når han skulle hjem til Bogø, blev han ofte sejlet over til øen fra Ellehammerhuset af Lars Hansen Ellehammer eller en af hans sønner. Det hus, hvor J.C.H. Ellehammer blev født, er for længst revet ned, og stedet er kun markeret ved, at et egetræ, der står på grunden, kaldes Ellehammer-egen.

Fløj Ellehammer i 1906?

I Danmark mener man, at Ellehammer var den første, der fløj i Europa, den 12. september 1906 på øen Lindholm nord for Lolland. Det er bl.a. markeret ved tre danske frimærker med Ellehammers flyvemaskine, 30 øre, rødt i 1956, 1 krone sortgrøn/ grøn i 1986 og 4,50 kr., flerfarvet i 2006.
Men internationalt er det brasilianeren Santos-Dumont, der er anerkendt som den første, der fløj i Europa den 23. oktober 1906.

Hvorfor nu det? En del af svaret ligger i forskellen mellem hoppe, svæve og flyve, eller rettere hvordan man definerer det i forbindelse med de første forsøg på at konstruere en flyvemaskine. En flyvemaskine kan defineres som en maskine, der kan lette ved egen kraft, holde sig i luften ved egen kraft, og som kan styres.

Når man ved de første forsøg på flyvning havde fået så meget fart på maskinen, at man kunne stille højderoret, så man fik maskinen til at løfte sig, så viste det sig, at det øgede luftmodstanden så meget, at maskinen tabte fart og ikke kunne holde sig i luften. Det blev kun til et hop, ikke til en flyvning. Problemet blev løst ved en kombination af større og lettere motorer og bedre konstruktion af vinger og styregrej.

Ellehammers første flyvning foregik på en cirkelformet bane, hvor flyvemaskinen blev styret af et kabel til en pæl i midten af banen – det er den ene grund til at den ikke anerkendes internationalt. En anden er, at flyvningen ikke foregik offentligt, kontrolleret af andre; til stede på Lindholm var kun Ellehammer selv og hans medhjælpere. Dermed bliver han sat i gruppe med franskmanden Ader, der i 1890 fik sin maskine til at lette, men den kunne ikke blive i luften, og den kunne ikke styres. Tyskeren Jatho foretog i august-november 1903 mange små "flyvninger", op til 60 meter lange og over 2 meter høje. Ligesom på Lindholm var der kun flykonstruktøren og medhjælpere til stede ved disse flyvninger.

Alle disse tre forsøg karakteriseres internationalt som "hop". Santos-Dumonts flyvning d. 23. oktober 1906 er også af så kort længde, at man fristes til at kalde det et hop, og det samme gælder vel også de 220 m, som det lykkedes ham at komme op på i november 1906. Men det fly med dobbelte vinger, som Santos-Dumont brugte, var bygget af franskmanden Voisin, som også byggede mange af de fly, der i det følgende par år gjorde flyvning til en realitet i Europa. F.eks. Farmans fly, der i januar 1908 havde motorkraft til at flyve mere end en kilometer og styregrej til at vende tilbage til startstedet, og i sommeren 1909 var Farman i stand til at flyve 340 km på 4½ time.

I juni 1908 deltog Ellehammer i en flyvekonkurrence i Kiel, og som den eneste af fem deltagere fik han sin maskine i luften i et hop på ca. 50 m, der varede nogle få sekunder. Ellehammer fik præmien

på 5.000 mark, selvom man ellers på forhånd havde stillet som betingelse for at vinde præmien, at maskinen skulle være i luften i mindst ét minut.
Blériot byggede et monoplan, der i 1908 fløj over den engelske kanal. Samme år var den længste flyvning 124 km i 100 m højde med en hastighed på 65 km i timen. På det tidspunkt fløj Ellehammers fly i Dyrehaven nord for København højst 150 m i en højde af 3 m, og meget bedre gik det ikke på Kløvermarken i 1910, hvor man konkurrerede om at flyve over Øresund, hvad der lykkedes for Robert Svendsen i en fransk Voisin dobbeltdækker.
Man kan med nogen ret hævde, at Ellehammers fly aldrig kom længere end til at "hoppe".
Ellehammers helikopterforsøg i 1912-13 lykkedes for så vidt, som den løftede sig nogle meter. Da den i 1913 skulle demonstreres for en fransk militærdelegation var den tøjret med wirer. Da en af wirerne sprang, styrtede den ned, fordi den kun kunne hæve sig, ikke styres. Dermed ophørte Ellehammers forsøg med helikoptere i fuld størrelse.
Den første styrbare helikopter blev først bygget i 1938 i Tyskland, og under 2. verdenskrig blev der bygget 400 helikoptere af den nu almindelige type.

Der er nok mere grund til at huske Ellehammer som en meget alsidig opfinder end som "den første der fløj". Hans flyvemaskine var blot en af de mange opfindelser, han arbejde med på sit værksted i København. Han havde større succes med sin motorcykel "Elleham", som der blev solgt mere end 1000 af, og i 1920'erne konstruerede han en sprøjte, der var monteret på et stativ, så den kunne trækkes af et baghjul på en Ford-bil. Den solgte han i samarbejde med Falck-Zonens redningskorps som brandsprøjte til mange landkommuner, bl.a. stod der en sådan sprøjte hos bagermester Johannes Nielsen, Nyråd Hovedgade 50. Af samme grund var Jo-

hannes Nielsen "stationsleder" fra 1927 til 1944. Brandsprøjten blev starten på det firma, som endnu i dag bærer Ellehammers navn og som producerer forskellige former for brandslukningsmateriel, specielt til brug i skibe.
Ellehammer tog også patent på forskellige automater, f.eks. en, der skænkede et glas øl, når man puttede en mønt i.
Han opfandt også en trykluftmotor til de små både i Tivoli, så var bådene driftsikre, støjsvage og forureningsfri. De fungerede fra 1935 til midt i 1960'erne, dog ikke under krigen, da måtte man klare sig med pedalkraft.

Kviksand og flydende beton

Den Store Danske Encyklopædi skriver om kviksand:
"Områder med kviksand findes, hvor sand aflejres meget hurtigt, hvorved porevandet fanges i sedimentet, fx i floder, ved flodmundinger og langs kyster. - - Herved mister sandet sin bæreevne, men i modsætning til den almindeligt udbredte antagelse findes der dog ingen sugende kræfter i kviksand, som med en massefylde på over 1,6 g/cm3 kan holde mennesker og dyr flydende."
Det samme gælder flydende beton, der har en større massefylde, mellem 1,8 og 2,4 g/cm3, så historien om arbejderen i pillen kan ikke være rigtig. Selvfølgelig kan man slå sig ihjel, hvis man fra tilstrækkelig stor højde falder ned i flydende beton, men man går ikke til bunds. Når man synker i, vil man imidlertid næppe kunne komme op ved egen hjælp, på samme måde som i kviksand.

Under lokalarkivets undersøgelse af historien om arbejderen i pillen er vi også støt på den samme historie fortalt om Storebæltsbroen og den store motorvejsbro, Europabroen syd for Innsbruck i Østrig. I Schönberg ved enden af Europabroen er der bygget et ka-

pel viet til Skt. Christoffer, de vejfarendes beskytter, til minde om de 22 arbejdere, der omkom under bygningen af broen fra 1960 til 1963.

Det fortælles her, at hele fire arbejdere ligger nede i betonpillerne, vel fordi der omkom så mange under arbejdet.

Historien om arbejderen i pillen er altså en skrøne, en vandrehistorie, som fortælles om mange store betonbyggerier, typisk broer og dæmninger. Som oftest vil den, der fortæller historien, vide, at det er en skrøne, f.eks. fordi han selv har været med til brobygningen, en omstændighed, han så kan bruge til at give historien troværdighed, "jeg var der selv". Den eller de, han fortæller historien til, skal helst ikke have været i nærheden af byggeriet, helst ikke vide for meget om betonbyggeri.

Historien om arbejderne, der er begravet i beton, virker – ligesom historien om folk, der er suget ned i kviksand. Der er åbenbart så mange, der tror på historien, at den kan "vandre".

Alle, der henvendte sig til os om "arbejderen i pillen", fortalte os, at det var en skrøne, men at de ikke selv havde hørt den. Vi vil stadig meget gerne høre fra folk, der har hørt historien om arbejderen i bropillen.

Kom til foredrag med historiker Hans Bjørn, der taler om:

Roskildefreden i 1658

torsdag d. 13. nov. kl. 19, på Vordingborg Gymnasium

Karl X Gustav førte den svenske hær over isen fra Jylland over Fyn, Langeland, Lolland til Sjælland og truede med at indtage København og gøre en ende på den danske stat. Ved freden i Roskilde måtte Frederik III afstå Skåne, Halland og Blekinge.

Tilmelding og betaling (60 kr.) senest 3. november til Vordingborg Bibliotek tlf. 55 36 38 23

Når fortiden bliver digital

Takket være en bevilling fra Vordingborg kommune kan lokalarkiverne nu søsætte et større digitaliseringsprojekt. Det betyder, at gamle, næsten nedbrudte film, videobånd, glaspladenegativer m.m. kan sikres for fremtiden. Digitalisering kræver både udstyr og ekspertice, men en stor del af arbejdet sker ved frivillig arbejdskraft. Så der bliver nok at tage fat på i år og i 2009..!

Hold øje med vinduerne i Vordingborg Bank!
Lokalhistorisk forening har foranlediget en udstilling om Roskildefreden i 1658, som kan ses fra den 3. - 24. november

Arkivernes dag lørdag den 8. november
Der er åbent hus i lokalarkivetkl. 10-13 - Kom og se scrapbøger med udvalgte avisklip fra 1965-2003 om blandt andet Vordingborgdagen, lysfestival, Prins Jørgens Garde, "da gåsen fik nyt guld" og meget mere.

6 musikere spiller op - musik af Gertrud Boberg
I KulturArkaden kl. 14 søndag den 16. november - se nærmere information i dagspressen.

Lokalarkivets blog

www.lokalarkivet.blogspot.com

En blog er anderledes end en almindelig hjemmeside. På bloggen kan brugerne også skrive med.
Tak for den store interesse, og de positive reaktioner på lokalarkivets nye tiltag - er du i tvivl om, hvordan du skriver en kommentar, kan du se nærmere på næste side → → →

Sådan skriver du en kommentar på bloggen:

Klik på "kommentarer" under det indlæg, du vil kommentere - når du har gjort det - vil siden se ud som på illustrationen.
Følg derefter nedenstående vejledning:

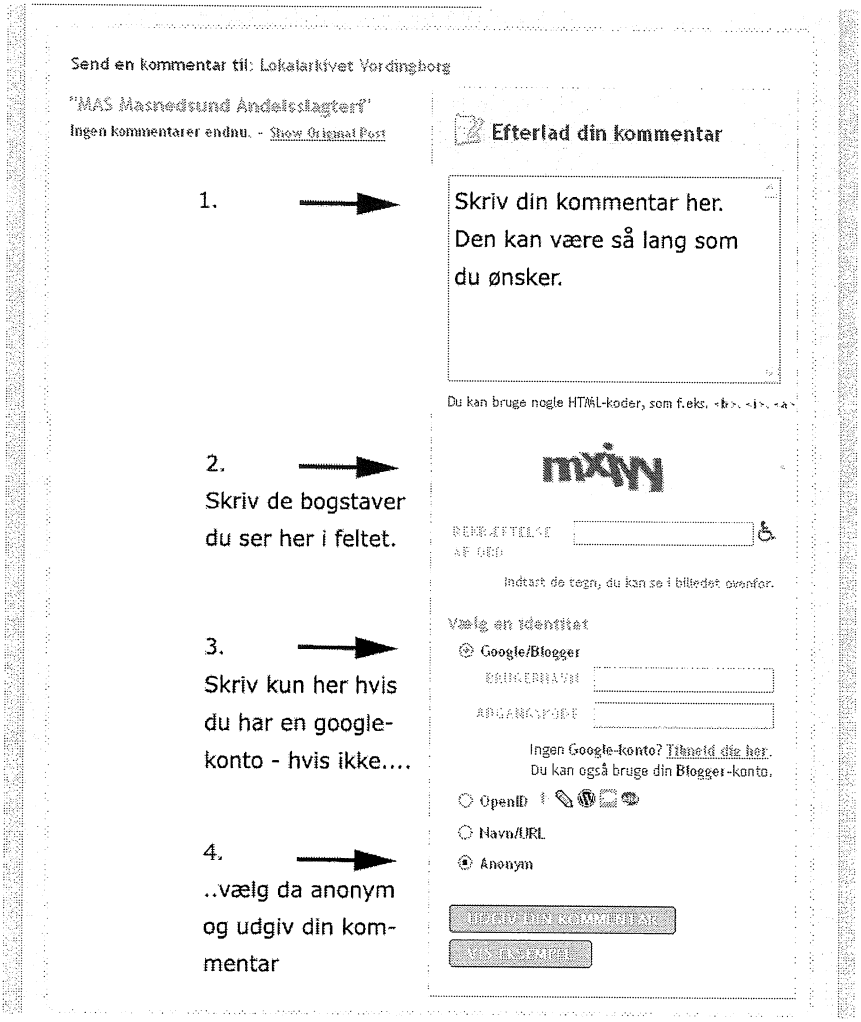

Kommentaren kan ikke ses på bloggen med det samme. Vi forbeholder os ret til at slette en kommentar, hvis den kan opfattes som krænkende eller ikke er af lødig karakter.

GULDGÅSEN udgives af Lokalhistorisk forening for Vordingborg
Ansv. Red. Helge Kudahl, mailadresse: h.kudahl@mail.dk
Tryk Vordingborg Bibliotek ISSN 0905-1171

Lokalhistorisk Forening for Vordingborg

Foreningen har til formål at vække og nære interesse for egnens historie, og at støtte indsamling og registrering lokalhistorisk materiale.

Guldgåsen udkommer fire gange om året. Bladet udsendes til medlemmer og fremlægges på biblioteker og lignende steder.

Bestyrelse:

Preben E. Jensen (formand)	55370362
Niels Krebs (kass.)	55374284
Viggo Zuschlag (sekr.)	55371428
Grethe Langesøe Wich	55374120
Helge Kudahl (red.)	55377707
Knud Jensen (suppl.)	55370669
Ib Hartmann (suppl.)	55372278

Foreningens adresse:
Lokalhistorisk Forening for Vordingborg, Ingemannsvej 9, 4760 Vordingborg
prebenejensen@oncable.dk

Vordingborg Lokalhistoriske Arkiv

Lokalarkivet og Arkivleder Marianne Rimmen Raasted 55363817
Mailadresse: lokalarkivet@vordingborg.dk

Lokalarkivet har til huse i Kulturarkaden på Sydhavnen i Vordingborg.
Åbningstider: Tirsdag 13 – 16 og torsdag 10 -13
I arkivets læserum og lokalsamling er der åbent i bibliotekets almindelige åbningstid.